

روزنامه همدان

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
سه شنبه ۲۸ شهریور ۱۴۰۲ ۳ ربيع الاول ۱۴۴۵ _ ۱۹ سپتامبر ۲۰۲۳ - شماره ۲۲۶۲ - سال هشتم
۸ صفحه - قیمت ۲۰۰۰ تومان - ضریب کیفی ۶۱۴
hamdelidaily.ir | gmail.com/hamdellnews | t.me/HamdellNews
صاحب امتیاز، مدیر مسئول: ولی‌الله شجاع‌پوریان
چاپ: صمیم ۴۴۵۳۳۷۲۵ - ۰۲۱
تورج: نشر گستر امروز ۰۲۱۶۱۹۳۳۰۰۰
تهران- خیابان مطهری- نرسیده به تقاطع سهروردی- خیابان سنندج
خیابان زاهدان- پلاک ۸- واحد ۲- تلفکس: ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷

باشگاه امروز

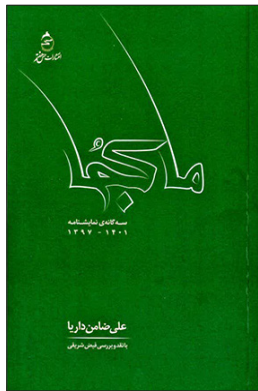

مریم میرزاخانی

قلیلم، دخمه ی متروک
ته مانده آرزو
اسیر پنجه‌های غم
انگار نیست
و به دنیای می‌نگرم
بیهوده تر
از چشم های گنگ نقاشی
می‌روم
به شکل ابرهای بد گمان
که هیچ‌گاه کویر را سیراب نمی‌کند
شبی که گم می‌شود
در شکاف سنگ های گورستان

کتاب

انتشار کتاب «ماکجا» سه گانه نمایش نامه علی داریا

کتاب «ماکجا» سه‌گانه نمایش‌نامه‌ی علی ضامن داریا منتشر شد. در این کتاب متن سه نمایش‌نامه‌ی این شاعر و نمایش‌نامه‌نویس با عنوان‌های فرازمینی‌ها، ماکجا و خواب پروانه‌ها به چاپ رسیده است. در بخش‌هایی از مقدمه فیض شریفی در این کتاب می‌خوانیم: «داریا در نمایش‌های «ماکجا» روابط میان آدم‌ها به هستی ربوبیتی را مورد توجه قرار می‌دهد.

نمایش‌نامه‌نویس در نمایش چهارپایزودی «ما کجا» مکرراً از قول شخصیت آلابری مادر می‌گوید: «من کجام؟ چرا منو از من زدین؟» و سه مرد و یک زن جوان مرتباً پاسخ می‌دهند: «اینجا خونه خودته مادرا!» سادر می‌خواهد به خاتمه‌اش بازگردد؛ به خانه‌ای که پر از مرغ است و یک گربه پاکوتاه در آن زندگی می‌کند. در آن خانه یک گندمزار وجود دارد.

طاقچه تاریخ

سالروز تصویب تاسیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک) در مجلس شورای ملی

لایحه تأسیس سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک) که در شورای وزیران تصویب شده بود ۱۹ سپتامبر ۱۹۵۶ (۲۸ شهریور سال ۱۳۳۵) جهت تصویب به مجلس داده شد که پس از بررسی به تصویب رسید. در جریان بررسی مجلس، بارها گفته شده بود که هدف عمده از ایجاد چنین سازمانی، گزارش مشکلات مردم از گوشه و کنار کشور، دردلدل‌های آنان و خواست‌ها و پیشنهادهایشان است و نیز تحلیل مسائل و رویدادهای ایران و جهان و گزارش مشکلات و تحلیل‌ها به مقامات مربوط و ازجمله شاه است. کشف جاسوس‌ها و توطئه‌ها نیز ازجمله وظایف این سازمان خواهد بود و در تاریخ طولانی ایران، بسیاری از دولت‌ها ازجمله داریوش بزرگ و خسروانشیروان ساسانی از این نوع سازمان‌ها تشکیل داده بودند.

مأموران این سازمان در همه حضور محرمانه خواهند داشت. همچنین با تأکید گفته شده بود که ساواک از نوع سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا (سیا) و دستگاه‌های اطلاعاتی انگلیس خواهد بود. اطلاعات جمع آوری شده درباره اشخاص پس از اثبات، در پایگانی محرمانه نگهداری می‌شود و در جریان انتصابات و امتیازات مورد توجه قرار خواهد گرفت.

تا زمان اجرای این قانون در سال ۱۳۳۷، امور اطلاعاتی شهرها در دست اطلاعات شهریانی (پلیس) بود که یک بازه مطبوعات هم داشت، و در روستاها و حومه شهرها از اختیارات ژاندارمری. ساواک حق مداخله در امور نظامیان را نداشت و این کار از وظایف اطلاعات ارتش (رکن ۲) بود. در پی تاسیس ساواک، تیمور بختیار (۱۹۷۰-۱۹۱۴) و مقتول در عراق) فرماندار نظامی تهران رئیس آن شد و کارکنان این فرمانداری را هم که عمدتاً درجه دار ارتش (گروهان و استوار) بودند به آنجا منتقل کرد.

بنابراین، ساواک برای فرمانداری نظامی نشست و اصطلاحاً نخستین آجر ستون، کج گذارده شد. تیمور بختیار در زمان نخست وزیر علی امینی و اسرار او به شاه، برکنارشد و تا پایان عمر از مخالفت با شاه دست نکشید. همان زمان بسیاری از اصحاب نظر و ازجمله چند نماینده پارلمان گفته بودند که با این مأموران

داستانک

فیض شریفی نویسنده

کتابی که همه باورها را در آن نوشته شده بود، روی میل افتاده بود، روی کتاب اثرات جایی مانده بود. لیوانی آن سوی فرش خش شده بود و تاله‌های چایی از لبه لیوان روی مرمر ریخته بود. زن بیوه، کنار اتاق عمل، زمزمه ای از هراس و رؤیا بود. همه چیز درهم و به هم ریخته بود فقط دختری با چشمان معصوم و مضطرب در سالن مانده بود. از طبقه پنجم می‌دیدم زنده‌های قبرستان را، هواپیما در آسمان مجروح گم شده بود و سرخ سایه اش برکف دیت های ما سقوط می‌کرد. زن فکر می‌کرد من او را نمی‌بینم. از پشت ملافاها

فلسفین

علی عسکر غنچه منتقد و شاعر

گئورگ لوکاج(۱۸۸۵ - ۱۹۷۱) فرزند یک بانکدار بود و در بوداپست به دنیا آمد و در همان‌جا به دبیرستان و دانشگاه رفت. او در جوانی دلبسته روایاتی از اندیشه ایمانوئل کانت (۱۷۲۴ - ۱۸۰۴) بود که بیشتر با فلسفه تاریخ و روشن‌شناسی علوم اجتماعی سروکار پیدا می‌کرد. لوکاج در تحول‌گرایی جنبش فلسفی خود می‌گوید: در نظریه مارکس و هگل دیالکتیک جزئی فعال از آن واقعیت نیست بلکه بیان تاریخ است که هر روز برای تغییر نهایی آماده می‌شود. به نوعی در عین حال آگاهی ذهنی پرولتاریا، به عنوان عامل اجتماعی تحقق بخشیدن به این تغییر است. لوکاج جای دیگر اضافه می‌کند که، در مورد شکل‌های ادبی راکه بیان می‌کند کلیت‌های تاریخی را متغیر می‌داند که هر یک می‌کوشند از طریق خلاقیت هنری

میراث

ثبت جهانی کاروانسرای بافت تاریخی دهدشت به همراه ۵۳ کاروانسرای تاریخی ایران

در ۲۶ شهریور ۱۴۰۲ در جریان چهل و پنجمین اجلاس کمیته میراث جهانی یونسکو در ریاض، کاروانسرای دهدشت به‌همراه ۵۳ کاروانسرای تاریخی دیگر (جمعاً ۵۴ کاروانسرا در ۲۴ استان ایران) تحت عنوان کاروانسراهای ایرانی در فهرست میراث جهانی قرار گرفتند. این مجموعه جهانی به عنوان بیستمین و هفتمین اثر جهانی کشور ایران شناخته می‌شود. کاروانسرای بافت تاریخی دهدشت بعد از بازدید کارشناسان یونسکو در سال ۱۴۰۰، عصر یکشنبه، ۲۶ شهریور (۱۷ سپتامبر ۲۰۲۳)، در ۳۶مین اجلاس کمیته میراث جهانی یونسکو (UNESCO) در شهر ریاض عربستان به همراه ۵۳ کاروانسرای تاریخی در ایران ثبت جهانی شد. کارشناسان یونسکو در بازدید خود، کاروانسرای بافت تاریخی دهدشت را با توجه به نقش و نگارهای تاریخی آن یکی از منحصربفردترین بافت‌های تاریخی اعلام کردند. ثبت و مرمت این اثر با حضور کارشناسان خبره طی این سال‌ها به صورت مستمر در دستور کار قرار داشت. برای توسعه و رونق گردشگری منطقه، این بافت به بخش خصوصی واگذار شده و ثبت جهانی این اثر نقش مهمی در جذب گردشگران خارجی و توسعه استان چهار فصل کهگیلویه و بویراحمد دارد. علاوه بر مرمت و بازسازی کاروانسرای بافت تاریخی مسجد مورک نیز مرمت و دو بنای تاریخی دیگر کاروانسرا برای توسعه به بخش خصوصی واگذار شد. همچنین بازارچه بزرگی در این اثر تهیه خواهد شد و همچنان اقدامات برای احیا و ساماندهی این بافت پیش از پیش ادامه دارد. بافت قدیم شهر دهدشت بلادشاپور یکی از بزرگ‌ترین آثار دوره صفوی به لحاظ اهمیت بافت تاریخی و وجود بناهای ارزشمند است. بافت تاریخی بلادشاپور واقع در «دهدشت» مرکز شهرستان کهگیلویه از بناهای دوره صفوی است که وسعت آن از ۴۵ هکتار به ۲۷ هکتار رسیده است و در سال ۱۳۶۴ در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده است. بر اساس شواهد تاریخی موقعیت جغرافیایی این شهر به عنوان یکی از مراکز مهم سیاسی اقتصادی در عصر صفویان و تجارت با بندر جنوبی، نقش مهمی در اقتصاد و تجارت زمان خود داشته است.

باورها

به من نگاه می‌کرد، خسته بود و ملول، انگار چتر کهنه اش در باران باز نشده بود. دلم می‌خواست حرکت کند و پیش من بیاید تا او را دل‌داری بدهم و بگویم من چیزیم نیست. دلم می‌خواست به آن دختر هم که معصوم و مضطرب بود و به باران تیز و چابک و مدام، نگاه می‌کرد، بگویم بیا از این‌جا به مدار گل‌های لادن و عطر اقا قیا نگاه کن، پدر دیگر بر نمی‌گردد. گریه کردن چه فایده دارد. دو روز بعد یا حتا ساعتی دیگر پدر در خاطرها گم می‌شود. این‌ها را پیش خودم نگاه داشته بودم، هنوز دختر مضطرب، زن از پشت ملافاها به من نگاه می‌کردند. بیرون آشوب برگ بود، اینجا سکوت مداوم. باران که بند آمد همه بی پرسش لحظه‌ای به آسمان نگاه کردیم. دکتر نبض مرا گرفت، فشار خون، اکو کرد و گفت: «این‌گونه بخواب، من

گئورگ لوکاج و نقد نوکانیسم

به مرتبه خودآگاهی برسند و به تأسی از اینک دیالکتیک عمل متقابل سوژه و ایزه در فرایندی به سوی وحدت است، امکان وجود دیالکتیک طبیعت را مورد شک مادر» که در بوداپست زیست می‌کرد تسلط کافی به زبان آلمانی «آلمان شرقی قبل از فروپاشی» داشت و تمام آثار هگل را خوانده و در نقد نظرش گذشته است اما به قول جرمی بنتهام (۱۷۴۷-۱۸۳۲) که یک سال بعد از هگل فوت کرد، «بدون فهم مصلحت و منفعت فرد، سخن و گفتار از نفع و مصلحت جامعه بیهوده است» و اگر چه جرمی بنتهام از دیدگاه کنتی اصالت فایده سخن می‌گوید، اما درستی هم در گفتارش به نوعی مصداق پیدا می‌کند، زیرا روشنفکران و مبارزه طبقاتی که مفهوم هرزومنی را مصادره به مطلوب می‌کردند خود در گردنه شطرنج باخت طبقاتی غلطیدند. «گ.آ.دیورین» در کتاب رازهای جنگ جهانی دوم می‌نویسد: و معتقد به فلسفه بر علوم بود طبعاً از کتاب تاریخ و آگاهی طبقاتی گئورگ لوکاج، به خشم آمد، رابه با انتقاد گرفت...

روزنامه‌نگاری

از هر چه می‌رود سخن دوست خوشتر است پیام آشنا نفس روح‌پرور است هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟ من در میان جمع و دلم جای دیگر است شاهد که در میان نبود شمع گو بمیر چون هست اگر چراغ نباشد منور است ابنای روزگار به صحرا روند و باغ صحرا و باغ زنده‌دلان کوی دلبر است جان می‌روم که در قدم اندازه‌مش ز شوق درم‌انداهم هنوز که زلی محقر است کاش آن به خشم فرته ما آشتی‌کنان بازآمدی که دیده مشتاق بر دست

مجازگان

به من بگید دوست ندارم، ازت خوشم نمیداد، نمی‌خوام باهات حرف بزنم ولی چه می‌دونم چون تو رودرواسی هستی پد به‌جوری رفتار نکنید که انگار دوسم دارید یا مثلاً نمی‌تونید حس واقعیتون رو بهم بگید. بالاخره یه روز می‌فهمش و اون موقع خیلی بیش‌تر ناراحت می‌شم(بامین).
اینکه آدم تو نامیدی مطلق باشه و با شرایطش کنار بیساید، خیلی راحت‌تر ازینه که کورسوی امیدی براش ایجاد بشه بدون هیچ تغییری. (دلپسند خانم)
رقصای ما یه خونه رو مبله تو آلمان برا دوماه اجاره کردن. صابخونه از سفر برگشته دو روز آخرشون باهاشون بود. اینام براش غذا درست کردن و آشپزی ایرونی که از سفر برگشته، خستناش. سسر تخلیه گفته من دفت کردم شما خیلی آشپزی می‌کنین و برا همین کشیده رو اجاره - پول برق.آلمانی جماعت زیادی عجیب. (امیرحسین)
جایی باشید که درک بشید، نه اینکه صرفاً دوست داشته بشید. اینکه یکی بهتون عشق بده ولی شما رو متوجه نشه، از یه جایی به بعد براتون فرسایشی میشه و حتی لذت‌بخش هم نیست. (Tina | تینا)

نگار

ریات تقلیدگر از نقاشان زبردست دنیا

یک رسات جدید مجهز به هوش مصنوعی می‌تواند آثار هنری و نقاشی‌های هنرمندان را با اختلاف اندک نسبت به نسخه اصلی بازتولید کند. ربات‌ها یا سیستم‌های خودکاری که برای تولید انواع مختلف خلاقیت‌های هنری ساخته و برنامه‌ریزی می‌شوند، «ربات‌های هنری» نامیده می‌شوند این ربات‌ها که در اشکال مختلف و دارای ظرفیت‌های متفاوتی هستند، با استفاده از ترکیب سخت افزار و نرم‌افزار به خلق آثار هنری می‌پردازند. در میان این ماشین‌ه‌ربات‌های هنری خاصی وجود دارند که به صراحت برای تولید هنرهای بصری از جمله طراحی و نقاشی، مهندسی شده‌اند این ربات‌ها توانایی استفاده از جوهر یا رنگ را برای ایجاد تصویر روی بوم دارند و مواد را با ابزارهایی مانند قلم و قلم‌موهای رنگی به کار می‌برند. اکنون یک استارت‌آپ جدید کانا‌دایی دقیقاً چنین رباتی را اختراع کرده است که از هوش مصنوعی برای بازتولید آثار هنرمندان استفاده می‌کند. این شرکت اکریلیک روتیکس نام دارد و زاییده تفکرات بنیان‌گذار خود، کلونی رایان است. رایان می‌گوید ایده این اختراع جدید ناشی از تمایل به ساخت ماشینی است که بتواند به او کمک کند سریع‌تر و بهتر نقاشی کندوی گفت‌متوجه شدم اگر بتوانم چنین رباتی را برای خودم بسازم، باید آن را برای همه هنرمندان در دسترس قرار دهم. این همان زمانی بود که همه چیز در من تغییر کرد و فکر کردم که می‌توانم از این ایده یک شرکت واقعی بسازم. فناوری‌های یادگیری ماشینی و شبکه‌های عصبی تفسیر ربات‌های هنری مجهز به هوش مصنوعی برای تولید شاهکارهای هنری استفاده می‌شود. این ربات‌ها قادر به شناسایی الگوها، کسب دانش از کار خود و تولید آثار هنری هستند که بسیار شبیه به آثار هنری انسان هستند. در مورد ربات ابداعی کلونی رایان، از این شبکه‌ها برای بازسازی نسخه‌های تقریباً دقیق و مشابه با آثار هنری موجود استفاده می‌شود. این ربات جدید دارای یک سیستم دیجیتالی است که به نقاشان اجازه می‌دهد هر فریبه قلم‌موی را که می‌زنند، پیگیری کنند. گفتنی است که این ربات برای همه افراد با لپتاپ یا تبلت صرفنظر از مکان حضور آن‌ها قابل دسترسی است. این ربات، آثار هنری را با تفاوت‌های کوچک از نسخه‌های اصلی تقلید و خلق می‌کند. رایان ادعا می‌کند که این کار به جذابیت آن می‌افزاید. رایان می‌گوید: وقتی برای اولین بار شرکت خود را راه‌اندازی کردم، تصور می‌کردم که باید ۹۹.۹ درصد کمال داشته باشم. و گر نه هنرمندان از ما متفر خواهند شد. بسیاری از تحقیقاتی که ما انجام دادیم، هم از نظر کمی و هم از نظر کیفی نشان می‌دهد که هنرمندان خواهند درجه خاصی از نقص وجود داشته باشند. رایان همچنین اضافه کرد که اگرچه هر قطعه‌ی تقلیدی توسط این ربات نباید کاملاً متفاوت از اثر اصلی به نظر برسد، اما اگر اینطور باشد، مشتریان بالقوه مایلند خیلی بیشتر روی آن سرمایه‌گذاری کنند، زیرا نسبت به چیزی که تولید انبوه شده است، احساس اصالت بیشتری می‌دهد. رایان می‌گوید همیشه به دلیل نحوه عملکرد رنگ‌ها و قلم‌موها، بی‌نظمی‌های جزئی وجود خواهد داشت، اما این عیوب خیلی واضح یا زیاد نیستند. وی افزود: ما تضمین کیفیت داریم، ما همچنین گاهی اوقات برخی از آثار ربات را حذف می‌کنیم، چرا که هدف این است که همه آثار آن کاملاً یکسان باشند. همینطور که پیشرفت‌های جدید در رباتیک و هوش مصنوعی تکامل می‌یابد، ربات‌های هنری تلافی‌جایی از فناوری و خلاقیت را نشان می‌دهند. آنها سوالات مهمی در مورد تعریف هنر، کارکرد هنرمند و امکانات خلاقیت ماشینی مطرح می‌کنند. اکنون کار رایان با تولید هنری که تا حدی بازآفرینی یک قطعه از قبل موجود و تا حدی خلاقیتی جدید و بدیع است، به این پرسش‌ها می‌افزاید.

دورو آکسینته - رومانی

دریچه